

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. Ихтиман, 12.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ИХТИМАН, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Радослава М. Й.

при участието на секретаря Лиана Цв. Тенекева
като разгледа докладваното от Радослава М. Й. Гражданско дело №
20*1840100791 по описа за 20* година

Производството по делото е образувано по повод подаден иск по реда на чл. 4* ГПК, вр. чл. 535 ТЗ от Б. В. М., ЕГН: ***** от гр. *, ж.к. „*“, ***3 срещу И. Й. Т., ЕГН ***** от гр. *, ул. „*“ № * за установяване на съществуване на вземане в размер на 12 485,74 лева по издадена Заповед № 317 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от 10.09.2021г..

В исковата молба се твърди, че със запис на заповед от 18.12.2019 г. ответникът е поел задължение за плащане на сумата от 12 485,42 лева в полза на ищеца, като е уговорен падеж на 31.01.2020 г. Било подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК, във връзка с което е образувано ч.гр. дело № 652/2021 г. по описа на РС-Ихтиман. Издадена е и заповед за изпълнение № 317/10.09.2021 г., като въз основа на издадения изпълнителен лист е образувано изпълнително дело № 20*9250400007 при ЧСИ * с № 925 в КЧСИ, по което И. Т. е подала възражение.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът не е подал писмен отговор.

В съдебно заседание процесуалният представител на ответника оспорва иска, като твърди, че записът на заповед не съдържа изискуемите реквизити и съществува неяснота относно издателя му.

Съдът, като обсъди доводите на страните и събраните писмени и гласни доказателства, по отделно и в тяхната съвкупност и съобразно с чл. 12 и чл. 235, ал. 2 ГПК, приема следното от **фактическа страна**:

Предявен е положителен установителен иск по чл.422 ГПК, който е допустим, тъй като е налице правен интерес от предявяването му, което се доказва от приложеното ч.гр.д. № 652/2021 г. по описа на ИРС, по което срещу ответника е издадена Заповед № 317/10.09.2021 г. за изпълнение по чл. 417 ГПК за сума в размер на 12 485,74 лева – главница. Срещу заповедта за изпълнение е подадено възражение в законоустановения срок и в дадения му едномесечен срок поемателя по записа на заповед е предявил иска за

установяване на вземането си.

От представения запис на заповед се установява, че същият е издаден на 18.12.2019 в гр. *, за сумата от 12 485,74 лева и с падеж 31.01.2020 г. В текста на документа за издател е посочена И. Й. Т., а за поемател – Б. В. М.. Записът на заповед е подписан от издател Б. В. М. и е приподписан от задължено лице И. Й. Т..

От правна страна:

Предявен е иск по чл. 4*, ал. 1 ГПК, вр. чл. 535 ТЗ.

Предметът на делото по иска, предявен по реда на чл.422 ГПК, се определя от твърденията на ищеца в исковата молба за съществуването на подлежащо на изпълнение вземане, за което е издадена заповедта за изпълнение. Подлежащото на изпълнение вземане в хипотезата на издадена заповед за изпълнение по чл.417, т.9 ГПК въз основа на запис на заповед е вземането по редовен от външна страна менителничен ефект. Записът на заповед е ценна книга, материализираща права, и доказателство за вземането. Това е така, защото по съществото си записът на заповед е частен диспозитивен документ, носещ подписа на лицето, което се сочи за негов автор, който се ползва с формална доказателствена сила и обвързва съдът да приеме, че това лице е негов автор по аргумент от чл. 180 ГПК.

Нормата на чл. 535 ТЗ, определяща задължителното съдържание на записа на заповед, е от императивен характер, поради което отсъствието на който и да било от задължителните реквизити, установени от нея, има за своя пряка правна последица недействителност на менителничния ефект, което обуславя и липсата на валидно възникнало задължение за неговия издател (в този смисъл и решение № 276 от 18.07.2006 г. на ВКС по т. д. № 562/2005 г., ТК, II о.). При преценката си за действителността на менителничния ефект съдът е обвързан единствено от формалното изпълнение на изискванията на закона за задължителното съдържание на документа Законът допуска изключение от формалните изискванията по отношение реквизитите на ценната книга в конкретно и изчерпателно изброени случаи - чл. 536 ТЗ (падеж и място на издаване). Императивният характер на правните норми, регламентиращи реквизитите на записа на заповед, изключват всякакво разширително тълкуване.

В конкретния случай представеният по делото запис на заповед съдържа наименованието "запис на заповед" в текста на документа на езика, на който е написан; безусловно обещание да се плати определена сума пари – 12 485,74 лева; падеж – 31.01.2020 г.; място на плащането – гр. *; името на лицето, на което или на заповедта на което трябва да се плати – Б. В. М.; дата и място на издаването – 18.12.2019 г. в гр. *.

Според съда, обаче записът на заповед е нередовен от външна страна и не удостоверява надлежно поето задължение от страна на ответницата, доколкото съществува неяснота относно неговия издател. Това е така, защото за издател на документа е посочена Б. В. М., която в текста на същия е определена за поемател, а ответницата И. Й. Т. е посочена като задължено лице. Наименованието „задължено лице“, не е равнозначно на издател на записа на заповед по смисъла чл.535, т. 7 ТЗ. За да е редовен записът на заповед подписът на издателя следва да е положен на ценната книга недвусмислено - до текстовото означение „издател“, така че да изключва всякакво тълкуване относно лицето, поело менителничното задължение. Наличието на подпис върху ценната книга, положен в друго качество, различно от издател на менителничния ефект не може да се приеме за конклюдентно приемане на задължението за плащане на сума в полза на поемателя. Това е така, защото подобно изключение не е предвидено в чл. 536 ТЗ, а както вече бе посочено всякакво разширително тълкуване на формалните реквизити на записа на заповед, извън тези по чл.536 ТЗ, е недопустимо.

В този смисъл съдът приема, че представеният по делото запис на заповед от 18.12.2019г. за сумата от 12 485,74 лева е нищожен поради липсата на предписаната в закона форма. Това означава, че така предявеният иск за установяване съществуване вземането на ищеца е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски има ответницата съобразно чл. 78, ал. 3 ГПК. По делото обаче не са представени доказателства за направени разноски, поради което и такива не следва да й бъдат присъждани.

Воден от горното С Ъ Д Ъ Т

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на Б. В. М., ЕГН ***** от гр. *, ж.к. „*“, ***3 срещу И. Й. Т., ЕГН ***** от гр. *, ул. „*“ № * за установяване на съществуване на вземане в размер на 12 485,74 лв. (дванадесет хиляди четиристотин осемдесет и пет лева и седемдесет и четири стотинки), представляваща задължение по запис на заповед от 18.12.2019 г.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Софийски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Ихтиман: _____